

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 347/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Rastislavom Cesticným, Palackého 1, Košice, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2CdoR/12/2024 z 18. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na ochranu súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 dohovoru a práva dieťaťa poznať svojich rodičov podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru OSN o právach dieťaťa rozsudkom najvyššieho súdu o zamietnutí jeho dovolania označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia 50 000 eur a náhrady trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, rozhodovacej činnosti ústavného súdu (II. ÚS 415/2024) a verejne dostupných zdrojov (www.justice.gov.sk) vyplýva, že sťažovateľ inicioval konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej [REDACTED] pred Okresným súdom Košice II, v súčasnosti Mestský súd Košice, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 14P/149/2021,

resp. K2-14P/149/2021. Mestský súd rozsudkom z 19. septembra 2023 návrh sťažovateľa vo veci, aj na prerušenie konania zamietol. Súd nemal preukázané, že by sťažovateľ vôbec sám kontaktoval matku alebo maloletú na účel styku ani že by matka tomuto styku bránila a zároveň s prihliadnutím na najlepší záujem maloletej nepovažoval za dôvodný jeho návrh na úpravu styku. Rovnako zamietol aj návrh na nariadenie výchovného opatrenia s ohľadom na odmietanie účasti sťažovateľa na dosiaľ ponúknutých možnostiach na dosiahnutie cieľa výchovných opatrení. Keďže v konaní nebolo preukázané, že sťažovateľ žiadal o poskytnutie informácií o maloletej, ktoré by mu matka odmietla poskytnúť, a tá je kontaktná na adrese trvalého pobytu a keďže k neprevzatiu príspevku na maloletú došlo iba v jedinom prípade, mestský súd nepovažoval za dôvodné ani ďalšie návrhy sťažovateľa. Z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok nevyhovel ani návrhu sťažovateľa na prerušenie konania. Uviedol, že nemá právomoc rozhodovať o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, s návrhom na zmenu kolízneho opatrovníka sa vysporiadal v priebehu konania, na námietku zaujatosti zákonnej sudkyne neprihliadal (keďže sa týkala jej procesného postupu, resp. rozhodovacej činnosti), údajná utajovaná správa kolízneho opatrovníka bola sťažovateľovi doručená a podanie ústavnej sťažnosti nezakladá dôvod na prerušenie konania.

3. Na základe odvolania sťažovateľa bol rozsudok mestského súdu potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15CoP/25/2024 zo 16. apríla 2024. Krajský súd sa pokúsil upriamiť pozornosť sťažovateľa, ktorý je presvedčený, že mu súdy, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“ alebo „kolízny opatrovník“) či centrum právnej pomoci bránia v realizácii jeho rodičovských práv, že je to práve on, kto k tejto realizácii musí urobiť prvý krok.

4. Dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu podané z dôvodov podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) Civilného sporového poriadku najvyšší súd napadnutým rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť 26. februára 2025, zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. V ústavnej sťažnosti sa uvádza, že rozhodnutiami všeobecných súdov v sťažovateľovej veci by došlo k výraznému obmedzeniu jeho rodičovských práv a povinností (najmä na sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všeobecný vývin maloletej). Nebolo by dodržané ani právo maloletej na udržiavanie osobného styku s obidvomi rodičmi. Všeobecné súdy znemožňujú sťažovateľovi poznať jeho dieťa a podieľať sa na jeho výchove. K ústavnej sťažnosti je pripojené aj vlastné vyjadrenie sťažovateľa, v ktorom zdôrazňuje, že vyjadrenia súdu zakladajúce sa na zavádzajúcich údajoch kolízneho opatrovníka a matky maloletej, že nemá o maloletú záujem, sú nepravdivé a vychádzajú z predchádzajúceho konania (o rozvod manželstva, pozn.) vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 23P/231/2014. Sťažovateľ popisuje vlastnú interpretáciu okolností tohto konania, zdôrazňujúc, že sa v ňom neúspešne domáhal zmeny kolízneho opatrovníka, zákonnej sudkyne, opravy zavádzajúcich údajov o jeho osobe v odôvodnení rozsudku. Z pripojených dôkazov vyplýva, že sa v súvislosti s postupom v tomto konaní obrátil aj na orgány činné v trestnom konaní. Vo vzťahu k aktuálne vedenému konaniu uvádza,

že sa rovnako domáhal vylúčenia kolízneho opatrovníka a že prezentovaný záporný postoj sťažovateľa voči maloletej nebol preukázaný.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Sťažovateľ sa podanou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich označených práv napadnutým rozsudkom, ktorým najvyšší súd zamietol jeho dovolanie proti rozsudku krajského súdu, ktorým potvrdil rozsudok mestského súdu o zamietnutí jeho návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej.

7. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania [§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť neobsahuje argumentáciu, z ktorej by sa dalo vyvodiť, ako konkrétne napadnuté uznesenie najvyššieho súdu porušuje označené práva sťažovateľa. Z jej obsahu možno ustáliť iba to, že rozhodnutia všeobecných súdov zasahujú do základného práva sťažovateľa na ochranu súkromného a rodinného života, čo podľa laického vyjadrenia samotného sťažovateľa má spočívať v nepravdivom závere, že nemá záujem, resp. že má negatívny postoj k maloletej. Ústavná sťažnosť je tak podľa názoru ústavného súdu len pokračujúcou polemikou s rozhodnutiami konajúcich všeobecných súdov.

9. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že z jeho judikatúry vyplýva, že popri uvedení petitu (návrhu na rozhodnutie) je ďalšou povinnosťou sťažovateľa náležité odôvodnenie ústavnej sťažnosti. Povinnosťou sťažovateľa je čo najpresnejšie opísať skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženej veci (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014, II. ÚS 594/2016). Sťažovateľ musí ďalej vysvetliť, v čom vidí porušenie základného práva alebo slobody, ktoré boli podľa jeho názoru konkretizovaným zásahom orgánu verejnej moci porušené. Takto formulovaná požiadavka odzrkadľuje potrebu dôsledného odlišenia úlohy ústavného súdu od úloh iných orgánov verejnej moci (predovšetkým všeobecných súdov). Kým všeobecné súdy prioritne chránia subjektívne práva fyzických osôb a právnických osôb plynúce zo zákonných, prípadne od zákona odvodených právnych predpisov, *vice versa* ústavný súd je v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy povolaný na ochranu tých subjektívnych práv, ktoré sú ako základné práva a slobody zakotvené v ústave alebo v kvalifikovaných medzinárodných zmluvách (III. ÚS 352/2017, č. 63/2017 ZNaU).

10. Ústavný súd pripomína, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti je kritériom klasifikačným, nie kvalitatívnym. Kritika právnych záverov všeobecných súdov pri poskytovaní ochrany

„zákonným“ subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti (III. ÚS 463/2018). Ústavný súd stabilne judikuje, že ústavná sťažnosť na porušenie základných práv nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor pre dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). V zmysle konštantnej judikatúry pritom nepostačuje akékoľvek odôvodnenie návrhu na začatie konania. Návrh na začatie konania pred ústavným súdom musí byť odôvodnený kvalifikovane, t. j. musí obsahovať odôvodnenie, ktoré spĺňa ústavno-právne požiadavky (m. m. PL. ÚS 9/2012, PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014 a i.). Konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa už pri jeho začatí vyznačuje bezvýnimočným uplatňovaním dispozičnej zásady, a preto ústavný súd nie je oprávnený „doplňať“ vlastným hodnotením sťažnosti ako celku taký petit sťažnosti, resp. jej odôvodnenie, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené na ich kvalitu zákonom o ústavnom súde (I. ÚS 683/2022). Ústavný súd osobitne prízvukuje, že len samotné vymenovanie (označenie či prepísanie) článkov ústavy, ktoré mali byť porušené, nie je pre tieto účely postačujúce.

11. Ani pri uprednostňovaní materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti nie je na ústavnom súde, aby vyhládal za navrhovateľa konkrétne dôvody namietanej neústavnosti, ktoré podľa § 43 ods. 1 majú tvoriť obsah návrhu a určovať rozsah ústavného prieskumu ústavným súdom, ktorý je podľa § 45 rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania viazaný (porov. Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. *Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár*. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 248.).

12. Podľa názoru ústavného súdu za danej situácie neprichádzala do úvahy ani výzva na odstránenie týchto nedostatkov návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na ich kľúčovú povahu. Označené ustanovenie zákona totiž slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (m. m. I. ÚS 155/2019), čo by v konečnom dôsledku viedlo k nadbytočnosti povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

13. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že označené nedostatky zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na perfektnosť základných náležitostí návrhu slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 576/2020).

14. Nad rámec už uvedených skutočností, ktoré samy osebe predstavujú dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ako aj jemu predchádzajúcich rozsudkov mestského súdu a krajského súdu, s ktorými sa oboznámil, vyplýva, že v konaní o návrhu sťažovateľa mestský súd postupoval v súlade s vyšetrovacím princípom charakteristickým pre mimosporové civilné konanie, pred rozhodnutím o všetkých čiastkových návrhoch sťažovateľa zisťoval skutočný stav veci a svoje závery odôvodnil. S rozsudkom mestského súdu sa stotožnil aj krajský súd. Najvyšší súd v dovolacom konaní nezistil prítomnosť vady zmätočnosti, pričom v bodoch 12 a 13 napadnutého rozsudku reagoval na sťažovateľom namietanú nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu a jeho nedostatočné

odôvodnenie. Konštatoval, že zatiaľ čo sťažovateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. a) a b), bližšie ho nekonkretizoval. Sťažovateľ uvedené závery najvyššieho súdu nepodrobil v ústavnej sťažnosti žiadnej kritike, preto ani ústavný súd nevzhliada potrebu ich bližšie komentovať.

15. Ústavný súd zároveň pripomína, že už mestský súd, ako aj krajský súd vyvinuli snahu upriamiť pozornosť sťažovateľa na to, že v okolnostiach prejednávanej veci je na ňom, aby sám realizoval svoje rodičovské práva a pokúsil sa o styk s maloletou (k čomu má nesporne príležitosť vzhľadom na nepatrnú vzdialenosť medzi jeho bydliskom a bydliskom starej mamy maloletej, ktorú tá pravidelne navštevuje, resp. na možnosť kontaktovať matku maloletej na účel dohodnutia styku), a až v prípade bránenia týmto jeho snahám zo strany matky, prípadne odmietania zo strany maloletej by bolo prípadne namieste obrátiť sa na súd.

16. Ústavný súd tak v závere sumarizuje, že ústavná sťažnosť nemá náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde, a to najmä relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti obsahovo korešpondujúci s návrhom na rozhodnutie vo veci samej, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu